

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2012. december

ÜNNEP

Békés Karácsonyi Ünnepeket és Eredményes Új Esztendőt kívánnak a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai!

HÍREK

Lezárult a Közép-Duna határon átnyúló védelme a környezeti nevelés feltételeinek fejlesztése Danube projekt

A Magyarország-Horvátország IPA - Határon Átnyúló Együtműködési Program (2007-2013) pályázati támogatásával megvalósult a Közép-Duna határon átnyúló védelme a környezeti nevelés feltételeinek fejlesztése Danube elnevezésű projekt, a horvát Zeleni Osijek Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Javna ustanova Agencija za upravljanje zatićenim prirodnim vrijednostima Osječko-baranjske upanije szervezet együtműködésében. A közreműködő partnerek december 11-én mutatták be a megvalósult beruházásokat és fejlesztéseket.

Közvetlen környezetünk természeti kincseinek megismerése jelöli ki az utat a természet iránti elkötelezettség növekedése, a tudatos értékvédelem felé. Csak úgy lehetünk büszkéek értékeinkre, ha valóban jól ismerjük őket, tudatában vagyunk annak, hogy milyen, világviszonylatban is egyedülálló kincsek között élünk. Ezt a célt szolgálja a magyarországi Baranya megyében, valamint a horvátországi Eszék-Baranya régióban összesen 176.777 euro összköltséggel megvalósult fejlesztési projekt.

A projekt részeként elkészült a pályázatot érintő terület értékleltára és ez alapján egy közös tanulmány valósult meg, mely a turisztikai és a környezeti nevelési programok kidolgozásának alapját képezi. Megújult és jelentős mértékben kibővült a kölkedi Fehér Gólya Múzeum (HU) és a Zlatna Greda Ökocentrum (HR) oktatási tevékenysége és oktatási infrastruktúrája. A résztvevő magyar és horvát partnerek közösen készítettek el egy oktatófilmet, mely a Duna szabályozásának természetre, valamint a térség lakóinak életére gyakorolt hatásait mutatja be. A Fehér Gólya Múzeumban interaktív terepasztal, virtuális árvízmodell és homokasztal szemlélteti a Duna áradásakor és apadásakor lezajló folyamatokat. A Zlatna Greda Ökocentrumban a folyók szakaszjellegét és a folyószabályozás következtében fellépő jelenségeket szemléltető terepasztalok készültek el.

Az oktatást, szemléletformálást segíti a projekt keretében létrehozott természetismereti könyvtár, a nyomtatott, magyar-horvát nyelvű foglalkoztató füzet, valamint az elsősorban gyerekek számára összeállított NatúraKódex. Új pedagógiai programokat dolgoztunk ki, melyek a megvalósult interaktív szemléltető eszközök segítségével ismertetik meg a diákokat a Duna-mente természeti folyamataival.

A területen útbaigazító táblákat és magyar-horvát kétnyelvű információs táblákat helyeztünk ki. A Fehér Gólya Múzeum honlapja kreatív formában megújult, lényegre törő információkat nyújt a múzeumról és az új szolgáltatásokról. A programok népszerűsítését emellett plakát és magyar-horvát kétnyelvű információs kiadvány szolgálja, bemutatva Béda-Karapanca és a Kopácsi-rét természeti értékeit, a folyó mente élővilágát, valamint a megújult pedagógiai programokat, melyek mindezen értékek diákokkal való megismertetését szolgálják.

A projekt keretében több hónapon át zajlott a Duna kincsei című vetélkedősorozat, mely ráirányította a régióban élő általános iskolás korú diákok figyelmét a védett területekre, a résztvevők játékos formában bővítették tudásukat a védett területekkel kapcsolatos természeti, gazdaság-, és kultúrtörténeti ismeretekkel. A pedagógusok számára két study tour, a diákok számára 4 szakmai napot rendeztünk, melyek célja a megújult környezeti nevelési infrastruktúra bemutatása volt.

A megújult oktatási infrastruktúra és az általa kínált lehetőségek alkalmazása, a számos új oktatási program elősegíti a projektben megfogalmazott célok megvalósulását.

E-tanösvény pályázatok nyertesei

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság az idei évben is pályázatokat hirdetett meg a Fekete harkály és a Kövirózsa e-tanösvényre. A fényképezés iránt érdeklődők egy-egy fotópályázatra nevezhettek be a tanösvényen készített felvételeikkel, akik pedig a vezetőfüzetekben feltett kérdésekre adtak helyes válaszokat, sorsoláson vehettek részt. A december 14-ig beérkezett pályázatok közül a **Fekete harkály tanösvény** látogatói közül a *Kinizsi Pál Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium 2/14 KT osztálya* lett a fotópályázat győztese, jutalmuk egy ingyenes látogatás Pécssett a Tettyei Mésztufa-barlangban, szakvezetés a Pintér-kert Arborétumban és foglalkozás a Tettye Oktatási Központban. Szintén a Fekete harkály tanösvényen tett kirándulást *Csépe Tamás*, csongrádi lakos is, aki a helyes válaszbeküldés és a sorsolás után egy DDNPI ajándécsomag tulajdonosa.

A Kövirózsa tanösvény pályázatának szerencsés nyertese *Végh Brigitta Éva*, pécsi lakos, az ő nyerevénye is egy DDNPI ajándékokat tartalmazó csomag.

A nyerteseknek ezúton is gratulálunk!

Vadonleső JÁTÉK!

A Vidékfejlesztési Minisztérium által fenntartott Vadonleső program az önkéntesek megfigyeléseire alapozva kísérel meg pontosabb képet kapni a természetvédelmi szempontból is fontos állat- és növényfajok elterjedéséről. A Vadonleső program honlapján minden hónapban játékra van lehetőség. A december havi kérdésre helyesen válaszolók között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagját sorsolják ki.

A decemberi kérdés a következő:

Micsoda valójában a szúrós csodabogyó levélnek látszó képlete?

(plusz kérdés: Hol található és hogy néz ki valójában a levele?)

A válaszokat a vadonleso@vm.gov.hu e-mail címre várják 2013. január 15-ig.

A korábbi kérdések és a helyes válaszok, valamint számos érdekesség megtalálható a Vadonleső program honlapján: www.vadonleso.hu

Jó játékot, lelkes Vadonlesést kívánunk!

Túrabérlet 2013-ra

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kedvezményes részvételi lehetőséget nyújt rendszeresen visszalátogató vendégeinek.

A bérlet érvényes 2013. évben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság előre meghirdetett programjai közül 10 alkalomra, az alábbiak szerint:

7-10 alkalommal szakvezetéses, vagy jelvénygyűjtő túrára

egy alkalommal a Halászlát bemutató a Boki-Dunánál programra
egy alkalommal a Kikerics túra a Szársomlyón programra
egy alkalommal a Zselici Csillagoségbolt-parkba indított éjszakai túrára.

Kisvasutas utazást, múzeumlátogatást tartalmazó, és/vagy kerékpárbérléshez, belépőjegy megváltásához kötött programok esetében a kisvasúti menetjegy, barlangi, múzeumi belépő stb. árát külön kell fizetni. A létszámkorlátozással meghirdetett programok esetében előzetes bejelentkezés szükséges.

A túrán való részvételt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa az adott túra indulása előtt jegyzi be. A bérletet egy alkalommal egy személy használhatja fel. A bérlet nem érvényes: Kenutúrákra, barlangi programokra, a Mohácsi Történelmi Emlékhely rendezvényeire, a Gólyák nyomában Béda-Karapancsán c. programra, bemutatóhelyek látogatására. A túrabérlet ára: 3500 Ft.

Bemutatóhelyeink ünnepi nyitva tartása

Ezúton tájékoztatjuk kedves vendégeinket bemutatóhelyeink ünnepi nyitva tartásáról.

Pécs, Pintér-kert Arborétum

december 21.: 8:00-12:00

december 22 - január 1.: zárva

Pécs, Tettyei Mésztufa-barlang

december 22-23.: 10:00-16:00

december 24-26.: zárva

december 27-28.: 11:00-16:00

december 29-30.: 10:00-16:00

december 31 - január 1.: zárva

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

december 22-23.: 10:00-15:00

december 24-26.: zárva

december 27-31.: 10:00-15:00

január 1.: zárva

Mohácsi Történelmi Emlékhely

december 22-23.: 9:00-16:00

december 24-26.: zárva

december 27-31.: 9:00-16:00

január 1.: zárva

Kölked, Fehér Gólya Múzeum

A múzeum december 20 - január 2-ig zárva tart

Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentes

december 17 - január 1.: zárva

Szársomlyó, szakvezetéses túrák

december 22-23.: 10:00

december 24-28-ig nem indul túra

december 29-30.: 10:00

december 31 - január 1.: nem indul túra

EMBER ÉS TERMÉSZET

Védett területeken tilos korcsolyázni

A téli hideg napok lehetővé teszik, hogy befagyott vizeinken is hódolhassunk a korcsolyázás örömeinek. Sokan a védett természeti területek holtágait, tavait veszik célba, anélkül, hogy tisztában lennének az itteni szabályokkal. Ezért összefoglaljuk az erre vonatkozó jogszabályokban foglaltakat.

Ez a szabadidős tevékenység, amellyel, hogy sok helyen még most is veszélyeket rejt magában, jogszabály általi korlátokba is ütközik. A 46/2001. (XI. 27.) BM rendelet többek között kimondja, hogy tilos a szabad vizek jegén tartózkodni folyóvizeken és azok mellékágain, kikötők és veszteglőhelyek területén, valamint éjszaka és korlátozott látási viszonyok között. Folyóvizek alatt a folyókat, időszakos és állandó vízfolyásokat, valamint a holtágakat értjük. Aki ezeket a szabályokat megszegi, 5.000-tól akár 300.000 forint összegű bírsággal is büntethető (2012. évi II. törvény). Fokozottan védett területeken tartózkodni csak külön engedéllyel szabad (1996. évi LIII. törvény).

Az egyéb vizeken, halastavakon stb. is érdemes tájékozódni, mielőtt jégre szállunk, mivel a terület tulajdonosának a beleegyezése szükséges. Gondoljunk csak bele, hogy egy sekélyebb halastóban alattunk halak téli veremelésüket töltik. A korcsolyák éles hangja, ami a vízben még tovább erősödik, zavarhatja a halakat, ami tömeges elhullásukhoz vezethet.

Összefoglalva: javasoljuk a kijelölt korcsolyázó helyek felkeresését. Köszönjük együttműködésüket!

PROGRAMAJÁNLÓ

Csatatéri séták 2013-ban

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programkínálata az előző években már megismert, folyamatosan nagy népszerűségnek örvendő programfajták mellett 2013-ban új elemekkel bővül. Ezek közül a Csatatéri séták című programsorozatra hívjuk fel a figyelmet. A túra- és előadássorozat a hadtörténelem nyomait követi végig terepen a török időktől az 1950-es évekig, hadtörténész kutató közreműködésével.

A sorozat első programja február 23-án Drávaszabolcsra, a német csapatok 1945. márciusi átkelésének színhelyére kalauzolja az érdeklődőket. A Mohácsi Történelmi Emlékhelyen március 16-án a török szemszögéből lehet megismerni a mohácsi csatát, míg május 25-én a csatát bemutató előadás és a sírkertben tett séta után korabeli fegyverek másolatainak megtekintésére, kézbe vételére nyílik lehetőség. Az I. bolgár hadtest 1945. márciusi harcainak nyomait kereshetik fel az érdeklődők június 1-jén Kisbajomban. Augusztus 10-én a villányi Ammonitesz tanösvényen a második mohácsi csataként ismert nagyharsányi csata helyszínével lehet megismerkedni. Szeptember 7-én Szigetvár 1566-os ostromáról hallhatnak a résztvevők. Szeptember 14-én ismét a Mohácsi Történelmi Emlékhely lesz a program helyszíne, ekkor a "Nézetek és elméletek a mohácsi csata lefolyásával kapcsolatban" című előadásra és a sírkert bejárására kerül sor. A Dráva mellett folytatódik a programsorozat október 19-én: az 1664-es ostrom helyszínét, valamint a Murakeresztúr környéki, 1950-es évekbeli erődörleket látogathatják meg a résztvevők. Az egykori jugoszláv határon található hidegháborús védelmi rendszer bemutatása november 16-án folytatódik, ekkor a Kelet-Dráva tájegységben található létesítményeket tekinthetik meg az érdeklődők Matty község határában. A programsorozat december 14-én zárul, a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen végzett régészeti felrások eredményeiről lehet sok érdekességet megtudni.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai januárban és február elején

Január 8.

DDNP Klub

Bulgária, a kellemes meglepetések országa Komlós Attila előadása

Diavetítéses előadás. Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes.

Január 12.

Téli madármegfigyelés a Dunán

Az év első túráján a Dunán éjszakázó és pihenő liba- és récefajok megfigyelésére nyílik lehetőség. A túrára érdemes távcsövet hozni a hatásosabb látvány érdekében.

Helyszín, időpont: Kölked határában, a Nagypartosi tanösvény indító táblája a Duna-töltésen, 7.00 óra.

A túra hossza 2-4 km, időtartama 2-3 óra. A részvételi díj: 500 Ft/fő.

Január 15.

Öko-szemlélet a mindennapokban 1.

Buchert Eszter beszélgetéssorozata

A nyitott beszélgetés során a témában jártas meghívott vendégekkel keresünk választ arra, hogy egy kis

odafigyeléssel, néhány változtatással hogyan élhetjük környezettudatosabban mindennapjainkat, hogyan tehetjük zöldebbé otthonunkat.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes.

Január 17.

Barlangász szakkör

Barlangok kialakulása, fajtái. A barlangkutatás története.

A szakmai előismeretekkel nem rendelkező, de a barlangok iránt érdeklődő fiatalokat várjuk a programra. Az előadás alkalmával bőséges bemutatóanyag (cseppkövek, kőzetminták, barlangász felszerelések) segíti a témában való elmélyülést.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 16.00 óra. A program időtartama 1,5 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Január 19.

Télen a jégen

A túrán a befagyott Aranyos-patakon, enyhébb idő esetén a patak mentén haladunk. A résztvevők megismerkedhetnek az Aranyos-patak rehabilitációjával, vadnyomokat figyelhetnek meg, valamint szalonnasütésre is lehetőség nyílik.

Helyszín, időpont: Nagybajom-Sápapereszta, 10.00 óra. A túra hossza 7 km, időtartama 3-4 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Január 21.

Kis Természetbúvárok Szakköre

Téli madárvendégeink bemutatása, a madárgyűrűzés elméleti és gyakorlati ismertetése.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 15.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra. Részvételi díj: 300 Ft/fő.

Január 26.

Kikerics túra a Szársomlyón

Hazánk területén egyedül a Szársomlyón él a fokozottan védett magyar kikerics. Ezen a napon kivételes alkalom nyílik a szintén fokozottan védett, csak engedéllyel látogatható Szársomlyó földtani, növénytani, állattani és kultúrtörténeti értékeinek megtekintésére.

A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

A helyszínről és az időpontról a túra előtt néhány nappal kapnak értesítést a jelentkezők.

Tel.: 30/377-3388, 30/326-9459. A túra hossza kb. 5 km, időtartama 3 óra. Részvételi díj: 800 Ft/fő.

Február 2.

Kikerics túra a Szársomlyón

Hazánk területén egyedül a Szársomlyón él a fokozottan védett magyar kikerics. Ezen a napon kivételes alkalom nyílik a szintén fokozottan védett, csak engedéllyel látogatható Szársomlyó földtani, növénytani, állattani és kultúrtörténeti értékeinek megtekintésére.

A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

A helyszínről és az időpontról a túra előtt néhány nappal kapnak értesítést a jelentkezők.

Tel.: 30/377-3388, 30/326-9459. A túra hossza kb. 5 km, időtartama 3 óra. Résztvételi díj: 800 Ft/fő.

Február 5.

DDNP Klub

Egy kicsinyke Kalotaszeg Élet a természettel Mákófalván Nagy Gábor előadása

Diavetítéses előadás. Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Turisztikai és Közkapcsolati Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kwm.hu, komlos@ddnp.kwm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól,
kéjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!